DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

29. januar 2004 *

I sag C-218/02,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber først ved T.F. Cusack, derefter ved X. Lewis, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland ved K. Manji, som befuldmægtiget,

sagsøgt,

* Processprog: engelsk.

angående en påstand om, at det fastslås, at Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Rådets direktiv 96/29/Euratom af 13. maj 1996 om fastsættelse af grundlæggende sikkerhedsnormer til beskyttelse af befolkningens og arbejdstagernes sundhed mod de farer, som er forbundet med ioniserende stråling (EFT L 159, s. 1), idet det ikke på hele sit område har udstedt de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv, eller idet det under alle omstændigheder ikke har givet Kommissionen meddelelse herom,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af C.W.A. Timmermans (refererende dommer) som fungerende formand for Fjerde Afdeling og dommerne A. La Pergola og S. von Bahr,

generaladvokat: A. Tizzano
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 12. juni 2002 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af artikel 141, stk. 2, EA anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Rådets direktiv 96/29/Euratom af 13. maj 1996 om fastsættelse af grundlæggende sikkerhedsnormer til beskyttelse af befolkningens og arbejdstagernes sundhed mod de farer, som er forbundet med ioniserende stråling (EFT L 159, s. 1, herefter »direktivet«), idet det ikke på hele sit område har udstedt de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv, eller idet det under alle omstændigheder ikke har givet Kommissionen meddelelse herom.

Retsforskrifter

Euratom-traktaten

2 Ifølge artikel 2, litra b), EA skal Fællesskabet på de i Euratom-traktaten foreskrevne betingelser »indføre ensartede sikkerhedsnormer til beskyttelse af befolkningens og arbejdstagernes sundhed og overvåge deres anvendelse«.

3 På denne baggrund fastsætter artikel 30, stk. 1, EA navnlig, at der i Fællesskabet skal indføres »grundlæggende normer til beskyttelse af befolkningens og arbejdstagernes sundhed mod de farer, som er forbundet med ioniserende stråling«.

4 Ifølge samme artikels stk. 2 forstås ved »grundlæggende normer« :

»a) de maksimale doser, der kan tillades med fornøden sikkerhed

b) den maksimalt tilladelige bestråling og kontaminering

c) de fundamentale principper for lægekontrol med arbejdstagerne«.

5 Artikel 31 EA fastsætter fremgangsmåden for udarbejdelse og vedtagelse af de pågældende grundlæggende normer, mens artikel 32, stk. 1, EA foreskriver muligheden for, at disse normer efter anmodning fra Kommissionen eller en medlemsstat kan revideres og opdateres efter den i nævnte artikel 31 angivne fremgangsmåde.

6 Endelig har artikel 33 EA følgende ordlyd:

»Hver medlemsstat vedtager de love og administrative bestemmelser, der er egnede til at sikre overholdelsen af de fastlagte grundlæggende normer, og træffer de nødvendige foranstaltninger med hensyn til undervisning og faglig uddannelse.

Kommissionen afgiver alle henstillinger med henblik på at sikre en harmonisering af de gældende bestemmelser i medlemsstaterne.

Med henblik herpå skal medlemsstaterne meddele Kommissionen de ved denne traktats ikrafttræden gældende bestemmelser tillige med senere forslag til bestemmelser af samme karakter.

Kommissionens eventuelle henstillinger vedrørende forslag til bestemmelser skal fremsættes inden tre måneder fra meddelelsen af disse forslag.«

Direktivet

7 Direktivet, der er vedtaget med hjemmel i Euratom-traktatens artikel 31 og 32, har til formål at tage de eksisterende grundlæggende normer op til revision under hensyntagen til udviklingen i den videnskabelige viden inden for strålebeskyttelse. Som det fremgår af direktivets niende betragtning, fastsætter dette direktiv bl.a., at medlemsstaterne skal indføre en ordning for anmeldelse og forudgående tilladelse for en række praksisser, der indebærer risici for ioniserende stråling, eller forbyde sådanne praksisser. I henhold til direktivets fjortende betragtning opfordres disse medlemsstater endvidere til at samarbejde indbyrdes og med tredjelande for at forberede sig på potentielle strålerelaterede nødsituationer og at være i stand til at styre sådanne situationer, hvis de skulle opstå.

8 Med hensyn til gennemførelsen af direktivet i medlemsstaternes lovgivning bestemmer direktivets artikel 55 følgende:

»1. Medlemsstaterne iværksætter de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv inden den 13. maj 2000. De underretter straks Kommissionen herom.

[...]

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.«

Den administrative procedure

9 Ved skrivelser af henholdsvis den 20. december 1999 og den 17. maj 2000 meddelte de britiske myndigheder Kommissionen tre tekster til gennemførelse af direktivet i national ret, nemlig Ionizing Radiations Regulations 1999 (England and Wales), Radioactive Substances (Basic Safety Standards) (Scotland) Regulations 2000 og Radioactive Substances (Basic Safety Standards) (Scotland) Direction 2000.

10 Da Kommissionen imidlertid ved en gennemgang af disse tekster fandt, at direktivet ikke var blevet gennemført fuldstændigt inden for den fastsatte frist, eftersom de meddelte gennemførelsesforanstaltninger for det første ikke omfattede alle direktivets bestemmelser, navnlig artikel 38 vedrørende bl.a. godkendelse af dosimetriske tjenester, artikel 42 vedrørende beskyttelse af flypersonale og artikel 48-53 vedrørende intervention i en strålerelateret nødsituation eller i tilfælde af vedvarende bestråling, og da de nævnte foranstaltninger for det andet ikke fandt anvendelse i Nordirland og Gibraltar, indledte den proceduren i henhold til artikel 141 EA. Efter at have opfordret Det Forenede Kongerige til at fremkomme med sine bemærkninger, fremsatte Kommissionen den 9. februar 2001 en begrundet udtalelse, hvori den opfordrede medlemsstaten til at træffe de foranstaltninger, der var nødvendige for at efterkomme udtalelsen inden for en frist på to måneder fra dens meddelelse.

11 Under den administrative procedure meddelte de britiske myndigheder Kommissionen en række yderligere foranstaltninger til gennemførelse af direktivet, herunder bl.a. foranstaltningerne vedrørende beskyttelse af flypersonale og strålerelaterede nødsituationer samt foranstaltninger til gennemførelse af direktivet i Nordirland, men ingen af foranstaltningerne sikrede en gennemførelse af nævnte direktiv i Gibraltar. I juni 2002 var Kommissionen kun i besiddelse af to forslag til bestemmelser, som de britiske myndigheder havde meddelt den 30. april 2001, nemlig for det første forslaget til Ionizing Radiation Regulations (2001) og for det andet forslaget til Radiation (Emergency Preparedness and Public Information) Regulations (2001).

12 Da Kommissionen under disse omstændigheder fandt, at foranstaltningerne kun bevirkede en delvis gennemførelse af direktivet, da de ikke fandt anvendelse på hele Det Forenede Kongeriges område, besluttede den at anlægge nærværende sag.

Om traktatbruddet

13 Det er tilstrækkeligt at fastslå, at Det Forenede Kongerige ikke har bestridt, at det endnu ikke ved udløbet af fristen i den begrundede udtalelse havde vedtaget de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af direktivet i Gibraltar.

14 Da denne frist i henhold til fast retspraksis har afgørende betydning for afgørelsen af, om der foreligger et traktatbrud (jf. bl.a. dom af 4.7.2002, sag C-173/01, Kommissionen mod Grækenland, Sml. I, s. 6129, præmis 7, og af 15.5.2003, sag C-483/01, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 4961, præmis 22), bør den sag, som Kommissionen har anlagt, anses for begrundet.

15 Det bør følgelig fastslås, at Det Forenede Kongerige har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til direktivet, idet det ikke inden for den fastsatte frist på hele sit område har udstedt de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme direktivet.

Sagens omkostninger

16 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Det Forenede Kongerige tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Det Forenede Kongerige har tabt sagen, bør det pålægges det at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

1) **Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Rådets direktiv 96/29/Euratom af 13. maj 1996 om fastsættelse af grundlæggende sikkerhedsnormer til beskyttelse af befolkningens og arbejdstagernes sundhed mod de farer, som er forbundet med ioniserende stråling, idet det ikke inden for den fastsatte frist på hele sit område har udstedt de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme direktivet.**

2) **Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland betaler sagens omkostninger.**

Timmermans La Pergola von Bahr

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 29. januar 2004.

R. Grass V. Skouris

Justitssekretær Præsident